

Psykiatri

Danish Research Institute
for Suicide Prevention

**Psykiatrisk Center
København**

Forskningsenheden
Gentofte Hospitalsvej 15, 4.
2900 Hellerup

Telefon 3864 7459

Udvalgssekretær Jørgen Nielsen
Jorgen.nielsen@ft.dk

Udvalgssekretær Pernille Olesen Mønnike
Pernille.monnikе@ft.dk

1. oktober 2020

Til Sundheds- og Ældreudvalget

Kære Jane Heitmann.

Hvert år dør ca. 600 personer i Danmark ved selvmord. Selvmordsraten herhjemme har været næsten konstant siden 2007, og vi har derfor brug for innovative tiltag for at knække kurven. Der findes heldigvis megen evidensbaseret viden om effektive strategier for selvmordforebyggelse.

Dansk Forskningsinstitut for Selvmordsforebyggelse (DRISP) har over de seneste 8 år opbygget viden fra egen og international forskning. Vores analyser viser, at følgende tiltag bør prioriteres: 1) overvågning af selvmordsmetoder, 2) forebyggende tiltag for at nedbringe antal selvmord blandt mennesker med psykiske lidelser, 3) sikring af sammenhængende behandlingstilbud til alle med selvmordstanker eller -forsøg, og 4) opdateret viden om risikogrupper blandt socialt udsatte og personer med kroniske sygdomme.

Overvågning af selvmordsmetoder: Personer som overvejer selvmord er ambivalente; forskning viser, at de befinder sig i en ubærlig og smertefuld krise, og det kan være tilfældigheder, som afgør om de ender med at dø af selvmord frem for at søge hjælp. Hvert år er der 30 - 40 mennesker, der dør ved selvmord foran tog. Vi samarbejder med DSB om muligheder for at nedbringe dette tal. Over de seneste 5 år er 47 personer døde af selvmord i København ved at springe ud fra høje bygninger. En detaljeret kortlægning af disse bygninger kunne lede til iværksættelse af forebyggende tiltag, som aflåsning af tag, opsætning af hegn eller skilte med opfordringer til at ringe til Livslinien - og således redde liv. I 2019 blev DRISP kontaktet af klinikere, som gjorde opmærksom på at køresygepiller blev brugt som selvmordsmetode blandt unge kvinder. Dette er alarmerende, fordi præparatet er tilgængeligt i håndkøb og i mindst et tilfælde har medført døden. Det er desuden vigtigt, at denne viden ikke bliver offentligt kendt, idet det kan føre til kopihandlinger. Der er behov for løbende overvågning af selvmordsmetoder for at sikre, at vi kan forebygge selvmord og handle hurtigt, når nye selvmordsmetoder vinder indpas.

Sikring af selvmordstruede i psykiatrien: Mennesker med psykiske lidelser udgør den største og vigtigste risikogrube for selvmord. Ny forskning fra DRISP viser, at selvmordsraten ligger 2-400 gange højere end baggrundsbefolkningen i ugen efter udskrivelse fra psykiatrisk afdeling. Med SAFE-projektet,

som netop er blevet afsluttet i Region Hovedstadens Psykiatri, søger vi at mindske selvmordsrisiko kort efter udskrivning gennem sikring af en bedre overgang til ambulant behandling. Selvom evaluering af projektet ikke er afsluttet, er der et godt rationale for at udbrede projektet nationalt og overveje yderligere tiltag.

Tilbud om behandling til selvmordstruede: Det vurderes, at hvert år søger op til 8000 personer hjælp ved landets skadestuer og medicinske modtagelser efter selvmordshandlinger. Af disse modtager under halvdelen psykiatrisk behandling efterfølgende: 15% indlægges på psykiatrisk afsnit og 25% modtager ambulant behandling. DRISP's beregning peger på, at ca. 60% ikke modtager selvmordsforebyggende behandling efter selvmordsforsøg, og det er bekymrende, når man ved at 14% gentager handlingen indenfor de næste 12 måneder. Behandling i de danske selvmordsforebyggende klinikker forebygger gentagne selvmordshandling og dødsfald, men klinikkerne mangler ressourcer til at udbyde deres behandling til alle bl.a. personer, som henviser sig selv. Hertil kommer nye muligheder for internetbaseret behandling som vi har brug for at implementere herhjemme.

Socialt udsatte: Sundhedsstyrelsens nylige rapport "Ulighed i Sundhed" og DRISP's forskning har vist, at selvmord rammer socialt skævt. Socialt marginaliserede grupper som hjemløse, tidligere fængslede og mennesker med misbrug har højere selvmordsrater end baggrundsbefolkningen. Vi har kun begrænset viden om risiko for selvmord blandt minoritetsgrupper som LGBT og asylansøgere. Andre psykisk og socialt udfordrede grupper, som formodes at have højere selvmordsrater, er bl.a. arbejdsløse, førtidspensionerede og personer med kroniske sygdomme. Vi har brug for opdateret og detaljeret viden om forekomsten af selvmordshandlinger i disse grupper for at kunne tilrettelægge effektive forebyggelse.

DRISP er den danske forskergruppe som publicerer mest evidensbaseret viden om selvmordsforebyggelse. Vores forskning er finansieret udelukkende af eksterne forskningsmidler. Vores mål er at redde liv.

Vi ønsker at søge om foretræde for Social- og Indenrigsudvalget for at informere om disse problemstillinger, og foreslå at DRISP fremadrettet kan varetage den systematisk forskning på disse områder.

Med venlig hilsen

Professør, Dr. Med. Merete Nordentoft &

Seniorforsker PhD Annette Erlangsen

DRISP, Dansk Forskningsinstitut for Selvmordsforebyggelse